

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 18.7.2008 г.
COM(2008) 480 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**

**Седми доклад за практическата подготовка за бъдещото разширяване на
еврозоната**

{SEC(2008) 2306}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Седми доклад за практическата подготовка за бъдещото разширяване на еврозоната

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Към януари 2008 г., в еврозоната участват 15 от общо 27 държави-членки на ЕС. Сред оставащите 12 държави, 10 са „държави-членки с дерогация“, за които се очаква да въведат еврото след като изпълнят предвидените в Договора условия¹. Дания и Обединеното кралство не са задължени да приемат еврото.

Освен да изпълнят критериите за сближаване, държавите трябва да пристъпят и към широкомащабни действия за подготвяне на всички икономически сектори, администрациите и гражданите си за въвеждането на еврото. За улесняване на подготовката на тези държави за смяната на паричната им единица, Комисията, позовавайки се на опита си при въвеждането на еврото като парични наличности през 2002, 2007 и 2008 г., изготви Препоръка относно мерките за улесняване на бъдещото преминаване към еврото². Държавите, които се подготвят да приемат еврото, се приканват да вземат предвид тази препоръка.

В настоящия доклад се оценява състоянието, в което се намира практическата подготовка за преминаване към еврото в Словакия, която в резултат на решението на Съвета, в което се заключава, че страната е изпълнила необходимите условия за приемане на еврото, ще се присъедини към еврозоната на 1 януари 2009 г. В придружителния работен документ на Комисията се предоставят подробности за подготвителните действия в останалите държави-членки, за които въвеждането на еврото предстои.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДГОТОВКАТА В СЛОВАКИЯ

Словакия ще приеме еврото на 1 януари 2009 г. по т.нар. сценарий „голям взрив“.

В приетия през юли 2005 г. национален план за въвеждане на еврото се съдържаше общата рамка на подготвителните действия за смяната на паричната единица; в него бяха определени и задачите на различните икономически сектори и държавната администрация. Планът беше актуализиран през март 2007 г. и април 2008 г.

¹ Степента на удовлетворяване на Маастрихтските критерии се оценява редовно от Комисията и ЕЦБ в докладите за сближаването. Последният доклад за сближаването (СОМ (2008)248) беше приет на 7 май 2008 г.

² Препоръка на Комисията от 10 януари 2008 година относно мерките за улесняване на бъдещото преминаване към еврото (2008/78/ЕО).

Регулаторната уредба за смяната на паричната единица беше зададена в „рамков закон“³. Този текст беше подробно обсъждан с Европейската комисия, тъй като сред целите на закона бе и отстраняването на установените в предишни доклади за сближаването несъответствия и недостатъци. В рамковия закон се определят задължителните принципи и правила при смяната на паричната единица, както по отношение на наличните парични средства, така и на безналичните (продължаване на договореностите, неутралност на цените и защита на икономическите интереси на гражданите, задължително двойно обозначаване на цените); посочват се контролните органи; определят се санкциите за потенциални нарушения на правилата и се правят необходимите изменения на други правни текстове.

2.1. Управление и организиране на смяната на паричната единица

Отговорният за подготвителните дейности орган е Националният координационен комитет (НKK), председателстван от министъра на финансите (национален координатор) и съпредседателстван от управителя на националната банка на Словакия (НБС). НKK упражнява надзор върху изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото.

Правителството създаде и временната длъжност „правителствен пълномощник за въвеждането на еврото“ със задача да координира текущите подготвителни дейности и да посочва евентуални проблеми. Техническите подробности по подготвителните дейности се обсъждат в пет работни комитета, всеки от които е под егидата на отделен министър или на НБС.

Работните комитети провеждаха редовни срещи и докладваха за дейността си на НKK и на пълномощника най-малко веднъж на всеки три месеца. Всеки комитет е съставен от представители на съответните правителствени и неправителствени организации.

- Словакия е съблюдавала разпоредбите на член 1 от Препоръка 2008/78/ЕС: „Държавите-членки следва да създадат подходящи структури, предназначени да планират, координират и улесняват цялата необходима подготовка за въвеждане на еврото“.
- Съществуват все пак известни съмнения относно ефективността на наличната координационна структура. НKK е с много висок политически ранг и не е в състояние да обсъжда техническите подробности. От друга страна, кабинетът на пълномощника е с твърде ограничен състав и е зает предимно с комуникационни въпроси. Централният текущ надзор на подготвителните действия във връзка с еврото в Словакия би трябвало да бъде засилен, за да се подобри координацията на действащите страни и да могат да се решават ефективно потенциални кризисни ситуации.

2.2. Подготовка на публичната администрация

Подготовката на органите на държавната, регионалната и общинската администрация се регулират от Работния комитет за публичната администрация. Националният координатор е препоръчал всички административни органи да създадат

³ Акт № 659/2007 от 28 ноември 2007 г. за въвеждане на еврото в Словакия и за изменение на някои актове.

координационни екипи във връзка с еврото. Според данни от направено по поръчка на комитета проучване за възможността за конверсия на информационните системи, към юни 2008 г. близо 80% от органите на държавната, регионалната и местната администрация вече притежават списък с информационни системи, които се нуждаят от адаптиране; само 18% обаче са тествали новоконвертираните системи. Този ранен преглед имаше за цел да мотивира органите на публичната администрация да започнат подготовката, като се очаква при следващите контролни проверки да се наблюдава съществен напредък.

Органите на централната и регионалната администрация имат собствени стратегии за обучение на персонала и работят за адаптирането на официалните формуляри, референтни стойности и прагове. Държавният бюджет се изготвя понастоящем в словашки крони и ще бъде преизчислен в евро. Разходите по подготовката за смяната на паричната единица бяха включени в бюджетите за 2008 и 2009 г. Според Според разпоредбите на рамковия закон, всички плащания на гражданите към публичните бюджети се закръгляват към по-ниската стойност, докато разходите на публичните бюджети се закръгляват към по-високата стойност.

- **Словакия е разработила широкообхватна стратегия за адаптирането на администрацията към еврото.**
- **Все пак повече внимание би могло да се обърне на практическото обучение на служителите, които работят с парични средства и/или са в пряк контакт с обществеността.**

2.3. Осигуряване на бързо въвеждане на парични наличности в евро

Подготовката за въвеждането на парични наличности в евро и изтеглянето на кроната от обращение е от компетенцията на националната банка на Словакия.

- **Необходими наличности от евробанкноти и евромонети**

За заменянето с евро на паричните наличности от словашка крона, които са в обращение, НСБ е поръчала 188 млн. евробанкноти и 500 млн. евромонети. Банкнотите ще бъдат заети от австрийската национална банка, а монетите ще бъдат изсечени от словашкия монетен двор „Кремница”. Монетният двор „Кремница” успешно извърши тестовете за сечене на словашки евромонети. В скоро време съоръженията за сечене и складиране ще бъдат преместени в обновените помещения, които отговарят на строги норми за сигурност. Предвид факта, че монетният двор има опит в изпълнението на поръчки с голям обем за чуждестранни клиенти, изсичането на словашките евромонети не би трябвало да представлява трудност.

- **Изтегляне от обращение на наличностите в националната парична единица**

Националната банка на Словакия очаква да бъдат върнати около 165 млн. банкноти и 425 млн. монети (с общо тегло от 1900 тона). За да се осигури достатъчен капацитет за складиране и преработка, унищожаването на наличностите в словашки крони ще започне още преди началото на предварителното хранване с евро. Изтеглените от

обращение крони ще бъдат складирани и унищожени в помещенията на НБС, а монетите ще бъдат основно насочени и демонетизирани в монетния двор „Кремница”.

- Предварително и последващо захранване на банките

Предварителното захранване на търговските банки с наличности в евро ще започне през октомври 2008 г. НБС ще открие специален клон в монетния двор „Кремница” със задача да координира предварителното захранване с евромонети. НБС е подписала договори за предварително захранване с 16 търговски банки. Договорите се основават на оценки на банките от май 2008 г. за нуждите им от наличности в евро в рамките на предварителното захранване. Поръчаните количества банкноти са по-скоро малки: 51 млн. евробанкноти, което представлява 27% от 188-те млн., които НБС възнамерява да пусне в обращение (в сравнение с 92,5% в Малта, 80% в Кипър и средно 67% при държавите от първата група присъединили се към еврозоната). Поръчките за евромонети се увеличиха с 60% между септември 2007 г. и март 2008 г. и достигнаха 320 млн. монети (64% от планираните за изсичане евромонети). НБС очаква през следващите месеци да бъдат поръчани допълнителни количества както евробанкноти, така и евромонети. По-голямата част от банкнотите и монетите (съответно 81,5% и 75%) ще бъдат насочени за предварително захранване на трите най-големи търговски банки.

Ниските поръчани количества за предварително захранване са отчасти непряко следствие от проявления ограничен интерес на бизнеса към **последващото захранване**. До март 2008 г. само 12 000 предприятия (16% от общо 73 000 предприятия, работещи с налични парични средства) са изявили желание да бъдат последващо захранени. Словакия е решила да не изготвя специален първоначален комплект евромонети за бизнеса, въпреки че това се съдържа в Препоръка 2008/78/ЕО на Комисията. Поради това, МСП могат да получат достатъчно количество наличности от евро за нуждите си през първите дни единствено посредством подписването на специален договор с някоя банка. Следователно са необходими, допълнителни усилия за увеличаване на обема на последващото захранване. Необходимо е и да се насърчи прилагането на наскоро приетите опростени указания на ЕЦБ относно последващото захранване.

Транспортът на наличности от евро за целите на последващото захранване ще бъде извършен от частни компании, специализирани в превоза на пари в брой. НБС предлага безплатен превоз за големи поръчки на наличности. Превозът на парите до НБС ще бъде винаги придружаван от органите на националната полиция. На този етап не се предвижда полицейски ескорт за превоза на наличности към/от търговските банки.

- Последващо захранване на гражданите

Първоначално Словакия не възнамеряваше да снабди гражданите с **миникомплекти** от евромонети. След обстойно обсъждане с Комисията, властите решиха да включат производството на миникомплекти в актуализацията на националния план от април 2008 г. Гражданите, следователно, ще имат възможност да закупят миникомплекти на стойност 500 словашки крони (приблизително 16,60 EUR). НБС поръча 1,2 млн. миникомплекта, които обаче биха могли да се окажат недостатъчни. Опитът от предишни преминавания към еврото показва, че обикновено се продава по един миникомплект на домакинство (в Словакия има около 2 млн. домакинства). Освен това, поради факта, че не се предвижда производство на миникомплекти за търговците на

дребно, МСП също биха могли да пожелаят да закупят такива миникомплекти. Би било добре, следователно, да бъде предвидена допълнителна поръчка на миникомплекти.

Противно на практиката в Кипър и Малта, търговските банки в Словакия не възнамеряват да пристъпят към обмяна по официалния курс без комисиона преди „евроденя”. **Кампанията за граждани за освобождаване от наличностите в крони** би трябвало да започне през юли 2008 г. Известни проблеми биха могли да настъпят при възрастните хора (около 1 млн. души), при които има тенденция за натрупване на пари в брой и които рядко използват електронни средства за разплащане. Последните вече са обект на реклама, като при това не се предвижда специална кампания за увеличаване на използването им по време на преминаването към еврото.

- Обмяна и изтегляне на наличностите след „евроденя”

За да се улесни обмяната на парите в брой, през първите дни на януари 2009 г. НБС и търговските банки планират **допълнително работно време**. За обмяна на пари в брой банките ще работят на 1 януари (по принцип официален празник), както и в събота и неделя на 3 и 4 януари. В някои клонове ще бъдат отворени специални гишета за обслужване на дружествата със засилен персонал. Обмяната/изтеглянето на наличности по време на двойното обращение ще бъде освободено от всякакви такси и без ограничение по отношение на количествата. НБС и търговските банки са осведомени за препоръката на Комисията в дните около „евроденя” за теглене от банкомат, както и на банковите гишета, да се предоставят само банкноти с малки деноминации.

Банките редовно обучават персонала си за въвеждането на еврото, като някои от тях предоставят възможности за обучение на основните си клиенти. Много банки са създали специални електронни страници във връзка с еврото.

Теоретично, от 2 ч. сутринта на 1 януари, всички 2172 **банкомати** в Словакия би трябвало да предоставят само евробанкноти (главно в деноминации 10 и 20 EUR). Специално внимание ще бъде обърнато на разположените в централните райони банкомати, така че те да бъдат снабдени с банкноти словашки крони преди полунощ и с наличности от евро непосредствено след това. Банкоматите, които поради технически причини не могат да бъдат приспособени навреме, ще бъдат затворени. Всички 26 800 ПОС-терминални устройства би трябвало да започнат да работят с евро от "евроденя".

Според рамковия закон, **рестото в магазините** ще бъде връщано в евро само от „евроденя” нататък. Законът защитава също така търговците на дребно от това да бъдат използвани за обменни бюра: плащане в словашки крони може да бъде отказано, ако общата номинална стойност на банкнотите и монетите надхвърля четири пъти цената, която трябва да бъде заплатена (при предишните преминавания към еврото, клиентите понякога са се опитвали да плащат с едри банкноти за дребни покупки, за да се освободят от деноминиранията си в предишната национална валута налични пари).

Разпоредбите на Препоръка 2008/78/ЕО относно конверсията на банкоматите, ПОС-устройствата, рестото, което трябва да бъде връщано, както и работното време на банките се съблюдават.

Словакия е посочила компетентните органи за **защита на еврото от фалшифициране**. По-специално, Словакия е създавала централна национална служба към министерството

на вътрешните работи, както и разположени в НБС национални центрове за анализ на банкноти и монети. Словакия също така участва в редовните дейности по обучение в рамките на програмата „Перикъл”. НБС и търговските банки са поръчали необходимото оборудване за контролиране на автентичността на евробанкнотите.

- **Подготовката на финансовия и банков сектор за преминаването към еврото е в напреднал етап. За избягване на логистични проблеми в първите дни след въвеждането на еврото е необходимо да се направи значително допълнително усилие за увеличаване на количествата за целите на предварителното и последващото захранване.**
- **Би било добре в частност търговците на дребно да се насърчават да използват опростени договори, както е предвидено в новите указания на ЕЦБ относно последващото захранване.**
- **За осигуряване на висока степен на сигурност за превозите на парични наличности в седмиците около смяната на паричната единица е необходимо да бъдат взети подходящи мерки.**
- **Специално внимание трябва да бъде обърнато на подготовката на търговците на дребно и уязвимите групи (например чрез подходящи информационни действия, насочени към възрастните хора) за смяната на наличностите в брой.**

2.4. Предотвратяване на злоупотреби и на погрешно възприемане на изменението на цените от гражданите

Според данни от последното проучване Евробарометър, 72% от словашките граждани се опасяват от покачване на цените и злоупотреби при смяната на паричната единица⁴. Опроектирането на тези опасения остава едно от основните предизвикателства пред словашките власти по отношение на смяната на паричната единица.

В приетата от НКК стратегия за защита на потребителите е заложена основната рамка за защита на потребителите при смяната на паричната единица. Стратегията се основава на два стълба: информиране на гражданите и ценови надзор и контрол.

Двойното означаване на цените е важно средство, което би следвало да помогне на клиентите да свикнат с новата парична единица и ценова скала. Правителството е приело правила за двойно означаване на цените в правилник от 28 март 2008 г.; НБС от своя страна е приела приложимите за финансовия сектор правила. Задължителното двойно означение ще започне един месец след приемането на окончателния обменен курс и ще продължи до края на 2009 г. Търговците на дребно могат да продължат да изписват цените и в двете парични единици за допълнителен период от 6 месеца.

- **Инициатива за справедливо ценообразуване**

Правителственият пълномощник и асоциацията на словашките предприемачи лансираха проект под наслов „Етичен кодекс”. Кодексът обвързва присъединилите се

⁴ Вж. Флаш Евробарометър 237, май 2008 г.

към него да съблюдават правилата за смяната на паричната единица и да не използват този процес за лична изгода. Той е подписан от около 1000 пазарни участници, градове, общини и регионални администрации. За представянето на логото, с което се идентифицират присъединилите се към кодекса, е планирано голямо обществено мероприятие.

- **Ценови надзор и контрол**

Словашкият инспекторат по търговия (SOI) ще бъде основният орган, натоварен с ценовия надзор. Той е оправомощен да издава предупреждения, да налага глоби и да взима мерки за изпълнение на решенията си⁵. Инспекторатът ще контролира коректното двойно обозначаване на цените, съблюдаването на правилата за закръгляне, както и коректното прилагане на обменния курс. Той също така ще упражнява надзор върху неутралността на цените при преминаване към еврото, както и, в съответствие с разпоредбите на рамковия закон, ще контролира спазването на забраната за разходи, свързани със смяната на паричната единица, да бъдат включвани в цените. Свързаните с еврото проверки ще бъдат провеждани по време на периода на двойно обозначаване на цените, както и няколко месеца след това. Проверките ще бъдат осъществявани или чрез т.нар. „тайно пазаруване“ (като ще бъде отделено специално внимание на малките магазинчета и магазините в отдалечените райони), или чрез целенасочен контрол по сигнал на гражданин. Сигналите ще бъдат получавани на специален „евро“ телефонен номер, по електронен път, факс или лично в офисите на инспектората в страната. На всеки две седмици ще се публикува прессъобщение за резултатите от проверките.

Понастоящем инспекторатът наброява 262 души персонал, от които на 150 работата е „теренна“. Този персонал може да не е достатъчен, за да се обхване цялата страна.

При откриване на нарушение на съществуваща норма, инспекторатът ще проучва въпроса съвместно с търговеца на дребно, за да се установи причината. Всяко съмнително ценово изменение ще бъде сравнявано с дългосрочните тенденции, цените на същия продукт в други магазини, както и ще бъде разглеждано в по-широк контекст (например приложимите цени на компонентите на продукта). Ако ценовото увеличение е необосновано, инспекторатът ще поиска първоначално от търговеца да върне предишната цена. Следващата стъпка ще бъде отправяне на предупреждение и, в крайна сметка, завеждане на дело за нарушение. Срокът за окончателно решение по делата за нарушения е определен на 30 дни (с допълнителен срок от 30 дни за обжалване). В рамковия закон се предвиждат глоби до 60 000 EUR за търговец на дребно или юридическо лице. Непосредствено отговорно за дадено нарушение физическо лице подлежи на глоба до 3000 EUR.

Ценовите проверки на инспектората са допълнени със схема за ценови надзор на потребителските организации. Инспектори-доброволци ще наблюдават цените на избрани продукти в около 350 пунктове за продажба на дребно. Инспекторът ще посещава избрания магазин два пъти месечно и ще проверява цените на един и същ набор от продукти. Резултатите от проверките и названията на магазините, в които се е наблюдавало поскъпване, ще бъдат обявявани на специална електронна страница.

⁵ Само 8 други национални органи в ЕС имат подобни широки правомощия.

Схемата се нуждае от допълнително обмисляне. Проверката на един и същ набор от продукти на равни интервали в едни и същи магазини няма да отразява вярно общата картина (както се случи в Кипър тази година)⁶, тъй като се предполага, че поведението на магазините ще бъде изкривено от самото съществуване на текущия контрол. При липсата на проверки на случаен принцип се рискува в други магазини поскъпването да бъде прикрито. Ограничаването на опасността от лош имидж до много малък брой магазини е както некоректно, така и с малка полза.

Що се отнася до официалния статистически ценови контрол, статистическата служба на Словакия ще осъществява надзор на цените на често купувани продукти през целия период на двойно обозначаване. От юни 2008 г. тя ще публикува доклад на всеки 10 дни. Статистическата служба също така ще наблюдава обществените настроения във връзка с инфлацията, както и ефекта от информационната кампания.

- **„Етичният кодекс” би трябвало да бъде рекламиран много широко и активно, предвид твърде малкия брой на присъединилите се досега към него.**
- **За разсейване на опасенията на гражданите за евентуално поскъпване, абсолютно ключови са бързите реакции и активната комуникация с медиите. Натоварените с ценови мониторинг и контрол органи следва да реагират веднага щом получат сигнал. Ако срокът за окончателно решение по делата за нарушения не може да бъде съкратен, предварителните стъпки, които контролните органи са предприели, трябва да бъдат обявявани бързо. Мерките по ценови надзор, които инспекторатът предприема, са добре обмислени: необходимо е да се гарантира, че ресурсите му ще бъдат достатъчни за прилагането на тези мерки в цялата страна.**
- **Планираната от потребителските организации схема за ценови надзор се нуждае от някои съществени изменения.**
- **Необходимо е да се избягват всякакви административно наложени замразявания на цените или мерки, които биха изкривили функционирането на пазара по същия начин, особено що се касае за хранителните стоки: подобни практики само отлагат обичайното поскъпване, дължащо се на конюнктурата на световните пазари, и изкривяват възприемането на инфлацията, тъй като увеличението на цените неизбежно би се проявило като еднократен скок в края на периода на замразяване, а не като плавно естествено движение в продължение на няколко месеца.**
- **Предвиденото налагане на санкции за свързани с въвеждането на еврото ценови злоупотреби също се нуждае от доизясняване, тъй като не изглежда логично то да касае само регулираните цени, за които администрацията по подразбиране вече упражнява значително влияние.**

⁶ Според разполагаемите сведения, търговците на дребно са били предварително запознати с ценовото равнище в една от схемите за ценови надзор, и са адаптирали ценовата си стратегия спрямо него.

2.5. Подготовка на бизнеса за преминаване към еврото

Подготовката на бизнеса за преминаване към еврото се извършва под егидата на министерството на икономиката и неговата национална агенция за развитие на малките и средни предприятия. Основната дейност на националната агенция се състои в изграждане на консултантски капацитет на регионално равнище (в сътрудничество с мрежата на регионалните бизнес информационни центрове), като организира информационни семинари за МСП и изготвя информационни материали (брошури, наръчници и др.).

Данните от проведеното през юни 2008 г. проучване на Комисията за подготовката на МСП за преминаване към еврото показват, че 80% от дружествата са започнали подготовка. 67% от тях са определили параметрите на необходимата адаптация на компютърните системи; 65% са осведомили персонала си, като 49% са оценили въздействието в различните области на предприятието. Около 70% от дружествата ще поверят необходимата адаптация на компютърните системи на специализирана компания; 82% от тях не очакват проблеми, свързани с необходимите изменения в компютърните системи. Почти 90% от дружествата считат, че са много добре или по-скоро добре информирани за преминаването към еврото.

Повечето от тях (45%) твърдят, че ще превърнат цените си от словашки крони в евро при стриктно съблюдаване на правилата на обмен. 22% планират да използват общ неутрален подход (формирание на цената при закръгляне както в низходяща, така и във възходяща посока). Значителна част (14%) възнамеряват да формират цените, като ги закръглят основно във възходяща посока, въпреки че такъв подход би бил в противоречие със закона. Този дял е значително по-висок от наблюдавания в Кипър (3%) и Словения (6%).

Целта на провеждането на проучването на такъв ранен етап е да се дадат ориентири на бизнеса за необходимостта да започне или ускори подготовката си. Дружествата могат да участват в множество тематични семинари, организирани от националната агенция за развитие на малките и средни предприятия, както и да се консултират с някой регионален бизнес информационен център.

- **Властите следва да се уверят, че всички МСП са осведомени в достатъчна степен за смяната на паричната единица и им е предоставена подходящата подкрепа.**
- **Напредъкът в подготовката на МСП следва да бъде редовно контролиран, за да могат да се установят и бързо да се решат евентуални проблеми.**

2.6. Комуникационни действия и обществено мнение

На 17 октомври 2007 г. в Словакия беше приета актуализирана и допълнена комуникационна стратегия за приемането на еврото. Тя беше изготвена от работен комитет по комуникациите.

За прилагане на основните елементи на стратегията, през ноември 2007 г. беше избрана, вследствие на сложна тръжна процедура, външна комуникационна агенция, като допълнителни комуникационни действия ще се извършват от НБС, министерството на финансите, правителството и други публични административни органи. В тясно

сътрудничество със своите партньори, включително Европейската комисия, словашките власти са разработили широкомащабна мултимедийна комуникационна кампания, предназначена да достигне до широк кръг целеви групи. Основните теми в стратегията са свързани с последователните етапи при смяната на паричната единица, ползите от преминаването към еврото и потребителската защита от ценови злоупотреби.

Словашките власти решиха да отложат откриването на цялостна информационна кампания, докато се знае с повече сигурност, че Словакия е изпълнила критериите за конвергенция. Въпреки това бяха предприети някои подготвителни действия. Беше избрано лого на кампанията и бе определен нейният стил. НБС и министерството на финансите назначиха допълнителен персонал, отговарящ за комуникацията, като специално внимание беше обърнато на назначаването на експерти, които да отговарят за различните целеви групи: деца и младежи, възрастни хора, инвалиди и етнически малцинства. През последните месеци словашките власти организираха редовни пресконференции, което изглежда дава резултат, тъй като пресата е по-добре осведомена и по-малко критична по отношение на смяната на паричната единица. За подготовката на словашките граждани за масовата кампания през втората половина на 2008 г., през март беше лансирана първата телевизионна реклама във връзка с еврото.

На 7 декември 2007 г. Комисията и словашките власти подписаха споразумение за партньорство. По силата на това рамково споразумение, Комисията подпомага комуникационните действия като предостави рекламни материали, зае своята Евроизложба (показана в Братислава и Кошице през януари-февруари 2008 г.) и организира семинари за словашки журналисти в Брюксел (март 2008 г.). На 20 декември 2007 г. двете страни подписаха и споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства. По силата на това споразумение, до края на юли 2008 г. Комисията ще съфинансира определени дейности, включително назначаването на натоварени с комуникацията служители, различни медийни кампании (например за ромското малцинство), национален номер за въпроси във връзка с еврото, национална електронна страница за еврото, проектът „Евро в училище“ и програма за обучение на разпространителите на информация.

Проведеното наскоро проучване Флаш Евробарометър в новите държави-членки⁷ в основни линии потвърждава резултатите от предишните години. Подкрепата за еврото в Словакия е над средното за новоприсъединилите се държави-членки равнище, но тенденцията е леко отрицателна от пролетта на 2007 г. (подкрепа 52% спрямо 55% през септември 2007 г. и 57% през април 2007 г.).

Лансирането на комуникационните дейности в Словакия има многостранен ефект. Равнището на индивидуално получената информация скочи със 17 процентни пункта, което е най-високата стойност за всички обхванати държави (64% от словаците се чувстват много или по-скоро добре осведомени, като средното равнище е 40%). Резултатите показват и нарастващо търсене на информация. Отново се е увеличила и запознатостта с някои основни характеристики на еврото и Европейския паричен съюз.

- **Въпреки че, в сравнение с други държави, последните словашки резултати за въвеждането на еврото са в общ план относително положителни, те все пак**

⁷

Вж. Флаш Евробарометър 237, май 2008 г.

показват и леко нарастващ скептицизъм по отношение на очакваните последици и ползи.

- **Поради това, в предстоящата интензивна фаза на информационната кампания ще трябва да се обърне голямо внимание на опасенията на гражданите, по-специално на тези, свързани с евентуално поскъпване при смяната на паричната единица.**